

8:e söndagen efter Trefaldighet i nådens år 2022 -

Åke Malander (ELBK)

Introitus Psalm 94, Gt Jer 23:16-32, Ep Rom 8:12-17, Ev Matt 7:15-21, II Matt 7:12-14, Aft Rom 4:1-8

*Ack, bliv hos oss, o Jesu Krist, ty afton är nu kommen visst, Din belga lärars klara ljus låt alltid lysa i ditt hus.
Bevara oss, o Herre god, för stolta andars övermod. Din rätta lära de försma och nya lärar finna på.*

På åttonde söndagen efter Trefaldighet läser vi alla tre årgångarna ur bergspredikan, ur det avsnitt där Jesus talar om den gyllene regeln och de två vägarna samt om att vi ska ta oss tillvara för falska profeter, och vidare ord om att bygga på en god eller en dålig grund. I dag är det alltså ”de falska profeternas söndag”. Men säger vi så då möts vi idag av många invändningar: Inte kan vi väl i vår moderna, upplysta och ekumeniska tid vara så trångsynta och dömande och fördomsfulla att vi talar om falska läror och falska lärare!? Sådant motstånd är inget nytt, och visar hur allvarligt menad Jesu varning är. Kristi kyrka har alltid haft att utstå en kamp för att stå emot, avslöja och avvisa desinformation och fake news, falska profeter och deras budskap och förkunnelse. Vi ska således i dag se över och förstärka vårt försvar mot de falska profeterna, mot allehanda villoandar och deras läror. Vi ska rannsaka oss och se om vi bygger på den gudomliga uppenbarelsens fasta grund eller om vi – må Gud i sin stora godhet bevara oss för detta – bygger på människotankars lösa sand. Detta är alltid angeläget och inte minst viktigt, för att vi inte förr än vi anar ska stå där med ”ett annat evangelium”, som inte är något evangelium.

När ett land ligger i krig eller befarar krig upprättar man strategiska försvarslinjer. När Kristi kyrka befinner sig i krigstillstånd, vilken hon har gjort från första stund, en andlig kamp, då upprättar hon rimligtvis också försvarslinjer, korta klara bekännelser. Petrus, Herrens apostel, uppmanar de kristna, uppmanar oss: ”Var alltid beredda att svara var och en som begär att ni förklarar det hopp ni äger”. I alla tider har det därför gällt för Kyrkan att klargöra vad den apostoliska tron är och vad den inte är, både att aktivt bekänna sanningen och aktivt avvisa och fördöma lögnen.

Som en evangelisk-luthersk kyrka har vi ett kraftigt bålverk i våra lutherska bekännelseskriter, Konkordieboken. Därur hämtar vi två viktiga försvarslinjer, som vi alltid måste hålla aktuella : den lutherska kyrkans båda huvudprinciper, **SKRIFTEN ALLENA** och **TRON ALLENA**. Jag stannar till vid dessa två, för det är de som är huvudförsvarslinjerna; det är utifrån dessa två som grundprövningen bör ske vare sig det gäller samfund, läror eller lärare – och innebörden klarläggs, så att det inte visar sig vara tomma fraser. Avspeglar det sig i förkunnelsen och i seder och bruk?

Begreppet *Skriften allena* innebär, som det heter, att Skriften är och ska vara den enda norm, regel och rättesnöre som alla läror och lärare ska bedömas efter. Detta, den första försvarslinjen, gäller förhållandet till Bibeln, den Heliga Skrift. Men för att *Skriften allena* ska ha någon mening och kunna fungera som likare, så förutsätter detta Skriftens gudomliga auktoritet och som en följd därav dess fulla tillförlitlighet. Vore inte Bibeln Guds Ord, allt igenom tillförlitlig, utan vank och brist, så kunde den ju inte vara vår enda regel, norm och rättesnöre, vara våra fötters lykta och ett ljus på vår väg. Då skulle det behövas ytterligare en norm och ett komplement att mätas efter. Det är ju också så många menar. För att bättre förstå vad Bibeln syftar på med sina många och enträgna varningar för falska profeter, bör vi begrundna Jesu ord i dagens evangelietext, ”vargar i fårakläder”, dvs. sådana som till det yttre ser ut att höra till fårhorden. De däremot som öppet förkastar Skriften allena, kan väl knappast komma med i räkningen bland kyrkans lärare som ska provas och bedömas utifrån Skriftens norm, de har väl i verkligheten ställt sig själva utanför.

Skriften allena är utöver detta också ett värn för den kristna friheten. Varje förbud och påbud som man vill lägga på de kristna, på Guds barn kan och bör provas mot frågan: Var står det skrivet, var har Gud befallt eller förbjudit detta? Finns det inget klart Guds ord om saken så är det inget ”måste” för den kristne. I bästa fall är det fråga om en god ordning, och ordningsfrågor kan vi ha olika uppfattningar om och ändå vara helt eniga i tron.

Låt oss då gå över till den andra huvudprincipen, **genom TRON ALLENA**, dvs. kristendomens centrala artikel: *av nåd allena, utan några lagens gärningar*. Detta är den stora vattendelaren mellan den sanna och den falska religionen. Det finns i grund och botten bara två (2) religioner här i världen, eller med Jesu ord idag, bara två vägar. Fråga hur en syndare ska bli rättfärdig och salig, hur man ska få frid med Gud. Du kommer naturligtvis att

få många och mycket olika svar, men det är i princip bara två slags svar. Antingen handlar det om att sträva efter att vinna försoning med Gud genom sina gärningar och försakelser, *Lagens religion*, eller så har den Helige Ande genom evangelium fått verka och upptända den tron, att vi till följd av vad Kristus har gjort, p.g.a. hans ställföreträdande tillfyllestgörelse, har en nådig och försonad Gud, *Nådens religion*, *Evangelium*. Det är denna tro som skiljer Kristi kyrka och församling från alla andra religionsutövare.

Vad säger då våra lutherska bekännelseskriterier om denna lära? Frågan är väsentlig, vi bekänner oss ju högtidligen till hela Konkordieboken, inte ”i den mån som” utan ”därför att” den i de frågor den behandlar ger den rätta utläggningen av Skriften. (Argumenteringen i lärodiskussioner bör väl därför i första hand vara; Så lär bekännelseskriterierna, inte: Så säger eller skriver den och den gode läraren.) I de Schmalkaldiska artiklarna säger nu Luther att detta är själva huvudartikeln, som man inte kan ge efter på eller vika det allra minsta ifrån. Nej, det kan vi inte, ty då vore inte bara läran om rättfärdiggörelsen utan hela vår kristna tro i verkligheten förlorad. Denna artikel är nämligen, som det heter, ”den artikel med vilken kyrkan står och faller”. Är detta allvarligt menade ord för oss och inte bara en högtidlig fras utan något egentligt innehåll? Ja då måste vi se andligt nyktert på saken och vara realistiska och inse, att där denna lära finns som en klar och tydlig bekännelse, där finns Kristi kyrka om än aldrig så bristfällig. Där denna lära däremot inte finns, där har vi inte att söka efter kristen gemenskap och kyrkogemenskap.

Hur sorgligt är det då inte att det inom vår evangelisk-lutherska kristenhet finns oenighet ja strider runt denna artikel. Att det förekommer en del lärostridigheter kan man förstå och det är nog inte så märkligt – alla har ju syndafallets skada i sig. Men att artikeln om syndares rättfärdiggörelse inför Gud är omstridd och förkastad – inte bland bibelkritiker, dem lämnar vi åt sidan, utan bland sådana som tror att Bibeln är Guds Ord, det känns underligt. En förklaring kan nog vara att tanken löper iväg lite för snabbt och man drar en felaktig slutsats: att denna lära på något sätt skulle innebära att alla människor blir saliga. Nej, något sådant har vi aldrig lärt, vi har aldrig sagt så. Vi har alltid lärt: Den som tror på Sonen blir salig, den som inte tror blir fördömd. En del av invändningarna är dessutom i grund och botten förnuftsargument, vilket man förmodligen själv inte tänker på och är medveten om.

Skriften lär klart och entydigt om rättfärdiggörelsen. I Romarbrevet undervisar oss Paulus, Herrens apostel, om att vi alla har syndat och saknar härligheten från Gud, och att ingen rättfärdig finnes, inte en enda. Vi står alla lika under fördömsen. Så långt talar Paulus om den universella syndfullheten, men så går han vidare och talar om den universella rättfärdiggörelsen, att alla, som ju har syndat och saknar härligheten från Gud, står som rättfärdiga, utan någon som helst egen förtjänst eller värdighet, av nåd allena, endast därför att Kristus har fullkomligt gottgjort för alla människors alla synder. Hur ska då detta goda, denna hans utsägliga välgärning komma människan till del, hur ska det komma dig och mig personligen till del? Hur var det för Abraham, vad säger Skriften? ”Abraham trodde Gud och det räknades honom till rättfärdighet”. Eller som Paulus uttrycker det några verser tidigare: ”Vi hävdar att människan rättfärdiggöres genom tron allena, utan laggärningar.” Således är inte heller tron någon gärning från människans sida; den ställs här tvärtom i motsats till gärningar. Tron är endast att hålla sig till ”honom som förklarar den ogudaktige rättfärdig”. *Den ogudaktige!?* Vi vet att detta är för kraftigt för många, men så står det i Guds Ord. Och hur skulle annars någon människa kunna bli frälst och salig om hon inte finge komma till Jesus just som den ogudaktige syndare hon är? Men om nu detta är för djärvt, ja anstötligt för den fromme fariseén som står där i templet och ber, så tror jag att det för den ogudaktige publikanen, som inte ens vågade lyfta sin blick mot himlen, var inte bara ett ord till brädden fyllt med tröst utan rent av det eviga livets ord. Och han är nog inte den ende som har eller har haft det så.

Skulle det för någon människa, kanske rent av för dig, som nu hör eller läser detta, vara så illa ställt att du måste bekänna att du inför Gud inte har något annat än idel synd och ogudaktighet att komma med, då finns det väl ingen annan råd än att du får lyssna till och tro Ordet, som säger att det inte alls kommer an på vem du är eller hur du är – salig får du bli på vad Jesus Kristus har uträttat. Och håll du före att hans verk nog lär räcka till för ännu några fattiga syndare så länge världen står. Jesu Kristi, Guds Sons, blod har utplånat även alla dina synder. Visst, du kanske har nonchalerat och avvisat denna sanning – till ditt eget fördärv! Men idag är det ännu nådens dag, idag bjuder dig Jesus kärleksfullt och enträget: Kom till mig med din synd – och tro evangelium! Amen.

Ditt Ord är i vår nöd och sorg, Vår säkra tröst och fasta borg. Därvid behåll oss, Herre kär, Allt annat är förgängligt här.